

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7.02.2018r., po rozpatrzeniu wniosku z 24.01.2018r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił E. P. przyznania rekompensaty, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie uznał okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych w Krajowej Spółdzielni Pracy Usług (...) z uwagi na brak świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

/decyzja k.27 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą E. P. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do rekompensaty.

/odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie k.4/

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny**

Wnioskodawca E. P. urodził się w dniu (...) /niesporne, wniosek k. 1 akt ZUS/.

W spornym okresie od 12.11.1985r. do 31.12.1989r. odwołujący pracował w Krajowej Spółdzielni Pracy Usług (...) na podstawie umowy o pracę z dnia 11.11.1985r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Początkowo od 12.11.1985r. do 11.02.1986r. był przyuczony do zawodu pomocnika kominiarskiego, który to zawód jest zaliczony do I kategorii zatrudnienia, a po zdanym pomyślnie egzaminie zawodowym od 12.02.1986r. na podstawie angażu z 10.02.1986r. został zatrudniony na stanowisku pomocnika kominiarskiego. Wnioskodawca w okresie przeszkolenia zawodowego wykonywał pracę pomocnika kominiarskiego pod nadzorem mistrza kominiarskiego, który go szkolił. Po zdanym egzaminie zawodowym wnioskodawca samodzielnie wykonywał pracę na stanowisku pomocnika kominiarskiego stale, codziennie przez co najmniej 8 godzin, a czasem także w soboty i niedziele. Praca skarżącego jako pomocnika kominiarskiego polegała na: czyszczeniu przewodów kominiarskich, wybieraniu sadzy, czyszczeniu pieców CO w lokalnych kotłowniach, czyszczeniu kominów, wybieranie popiołu, czyszczeniu kanału spalinowego. Wnioskodawca jako pomocnik kominiarski pracował w brygadzie liczącej od 2 do 8 osób. Pracował m.in. w Z., A. i kilku pobliskich wsiach, gdzie dojeżdżał rowerem albo komunikacją miejską. Wnioskodawca, jak każdy kominiarz miał przydzielone ulice w mieście, na których wykonywał prace pomocnika kominiarskiego polegającą przede wszystkim na czyszczeniu kominów, czyszczeniu sadzy, którą wyjmował przez rewizję. Zimą odwołujący przede wszystkim czyścił piece. W soboty i niedziele oczyszczał instalacje w zakładach przemysłowych, w których w weekendy nie odbywała się produkcja. Innych czynności poza w/w odwołujący nie wykonywał w badanym okresie. Wnioskodawca wykonując w spornym okresie pracę jako pomocnik kominiarski nie miał uprawnień do odbioru budynków pod względem kominiarsko – pożarowym, odbioru montażu instalacji gazowej i jej szczelności. Po 5 latach pracy na stanowisku pomocnika kominiarskiego wnioskodawca mógł przystąpić do egzaminu czeladniczego, a po 7 latach do egzaminu mistrzowskiego.

/dowody: dokumentacja osobowa placowa odwołującego w kopercie za kartą 12: świadectwo pracy z 29.12.1989r., angaż z 10.02.1986r., umowa o pracę zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 4.06.2018r.: 00:07:45-00:25:15/

Wnioskodawca nie posiada świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z w/w okresu zatrudnienia /niesporne/.

Odwołujący przed organem rentowym w sposób niesporny wykazał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 5.01.1990r. do 31.05.1995r., od 6.06.1995r. do 31.12.1995r., od 17.02.1996r. do 30.04.1997r., od 1.10.2001r.

do 24.04.2005r., od 3.05.2005r. do 10.09.2006r., od 16.09.2006r. do 4.11.2008r., od 12.11.2008r. do 31.12.2008r. co łącznie dało 14 lat, 3 miesiące i 28 dni /niesporne/.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił na podstawie niekwestionowanych przez żadną ze stron dokumentów ze spornego okresu zatrudnienia, a także na podstawie zeznań skarżącego, które okazały się koherentne z w/w dokumentami, a nadto logiczne i konsekwentne, przez co zasługujące na obdarzenie ich w całości walorem wiarygodności. Zaznaczyć należy, że organ rentowy w toku postępowania sądowego nie kwestionował prawdziwości zeznań wnioskodawcy, a jedynie twierdził, że stanowisko pomocnika kominiarskiego nie jest wymienione w rozporządzeniu a jedynie stanowisko kominiarza. Spór dotyczył zatem jedynie zagadnienia prawnego, czy skarżący wykonywał pracę w zawodzie kominiarza w badanym okresie, o czym w dalszej części uzasadnienia.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje**

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art.21 ust.1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 664), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art.23 ust.1 i 2 w/w ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stosownie do treści art. 2 ust. 5 w/w ustawy, rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

W związku z powyższym wskazać należy, że prawo do rekompensaty, zgodnie z wskazaną wyżej ustawą, mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 roku, które przed 1 stycznia 2009 roku wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX, por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15 – LEX 2044406).

W niniejszym postępowaniu wnioskodawca domagał się ustalenia, że w okresie zatrudnienia w Krajowej Spółdzielni Pracy Usług (...) od 12.11.1985r. do 31.12.1989r. pracując jako pomocnik kominiarski stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania rekompensaty.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Łodzi w pierwszej kolejności zważył, że nie ma innej nazwy zawodu kominiarza niż „kominiarz”. Praca kominiarza polega na tym, że kominiarz: czyści, odgruzowuje i udrażnianie przewody kominowe, spalinowe i wentylacyjne, dokonuje rutynowych, corocznych przeglądów, wykonuje inwentaryzacje na zlecenie administracji budynków, przygotowuje opinie i ekspertyzy dotyczące stanu przewodów dla wydziałów architektury i zakładów gazowniczych. Celem pracy kominiarza jest zapobieganie pożarom i zatruciom spalinami

(czadem), a co za tym idzie ochrona zdrowia, życia i mienia ludzi. Zadania i obowiązki osób pracujących w zawodzie kominiarza są bardzo zróżnicowane i zależą w głównej mierze od poziomu kwalifikacji, co w żaden sposób nie zmienia faktu, że każda z tych osób jest kominiarzem (analogicznie można stwierdzić, że ktoś jest mechanikiem, technikiem mechanikiem, inżynierem mechanikiem, magistrem inżynierem mechanikiem, doktorem czy profesorem mechanikiem – co nie zmienia faktu, że każdy z nich jest mechanikiem jednak poziom kwalifikacji zawodowych decyduje o zakresie ich kompetencji).

I tak, zgodnie z wiedzą powszechną Sąd zważył, że w hierarchii zawodu kominiarza można wyróżnić: 1) pomocnika kominiarskiego, który wykonuje czynności związane z czyszczeniem i badaniem drożności przewodów kominowych i wentylacyjnych, a do jego zadań należą przede wszystkim tzw. prace z liną - czyszczenie przewodów ogniowych z zanieczyszczeń (z dołu i z góry) oraz sprawdzanie drożności instalacji (wystukiwanie kulą przeszkód, kontrola przepływu dymu podczas przepalania kominów), a jego praca jest nadzorowana przez czeladnika i mistrza kominiarskiego; 2) czeladnika kominiarskiego, który wykonuje samodzielnie lub na polecenie mistrza większość czynności zawodowych, sprawdza drożność przewodów, mierzy i szkicuje instalacje, może także samodzielnie wykonywać niezbyt skomplikowane prace z zakresu tzw. brudnej kominiarki (czyszczenie kominów, kotłowni, wędzarni) oraz dawać polecenia pomocnikom kominiarskim, jednak nie ma uprawnień do wydawania opinii i ekspertyz; 3) dyplomowanego mistrza kominiarskiego, który tylko w niewielkim stopniu zajmuje się typowymi pracami kominiarskimi (usuwanie z przewodów kominowych zanieczyszczeń powstających w czasie spalania, gniazd ptasich itp.), gdyż do jego obowiązków należy przede wszystkim wydawanie opinii i ekspertyz (z obowiązkowych, corocznych kontroli przewodów, odbioru stanu surowego i wykończeniowego nowych instalacji itp.), a nadto rozwiązuje także trudne problemy fachowe (m.in. wyszukuje stosowne normy i przepisy prawa budowlanego) i kontaktuje się z klientami.

Z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że wnioskodawca pracował na stanowisku pomocnika kominiarskiego (a nie pomocnika kominiarza) w Krajowej Spółdzielni Pracy Usług (...) po zakończeniu przeszkolenia zawodowego i zdaniem egzaminie zawodowym od dnia 12.02.1986r. do dnia 31.12.1989r. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy codziennie wykonywał wyłącznie pracę polegającą na czyszczeniu przewodów kominiarskich wraz wybieraniem sadzy z wyczystek, czyszczeniu pieców, czyszczeniu komina i wybieraniu popiołu, oczyszczeniu instalacji w zakładach przemysłowych, w których w weekendy nie odbywała się produkcja.

Tym samym w ocenie Sądu skarżący wykazał, że w okresie od 12.02.1986r. do 31.12.1989r. wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kominiarza w warunkach szczególnych wymienioną w Dziale IX poz. 7 Wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), co łącznie z niespornym stażem okresów uznanych przez organ rentowy jako praca wykonywana w warunkach szczególnych w ilości 14 lat, 3 miesiące i 28 dni, oznacza, że skarżący udowodnił sporny staż w ilości znacznie przekraczającej niż wymagany co najmniej 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 477<sup>14</sup> §2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

## ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, sposobie i terminie do wniesienia apelacji, wypożyczając akta rentowe.

A.P